

Persbericht Vlaamse Milieumaatschappij

Voorstelling MIRA-T 2007

Vrijdag 14 december overhandigde de Vlaamse Milieumaatschappij het Milieurapport Vlaanderen 2007 (MIRA-T 2007) aan Hilde Crevits, Vlaams minister voor Leefmilieu. MIRA zorgt voor de wetenschappelijke onderbouwing van het milieubeleid.

Uit MIRA-T 2007 blijkt dat het milieubeleid in Vlaanderen resultaten boekt. Zo worden er steeds minder verontreinigende stoffen geloosd in zowel water als lucht. En door de toegenomen aandacht van beleid, media en burgers voor de klimaatverandering zijn voor het eerst zo duidelijk positieve effecten zichtbaar. Maar dit neemt niet weg dat Vlaanderen met nog andere, soms hardnekkige en vaak minder gekende milieuproblemen kampt. Zo focust het jaarlijkse milieurapport MIRA-T 2007 onder meer op de toenemende bebouwing, de hinder door het wegverkeer en gevaarlijke stoffen in het binnenhuismilieu.

Daling Vlaamse broeikasgasuitstoot richting Kyotodoelstelling ingezet

Om de Kyotodoelstelling te halen, moet Vlaanderen de uitstoot van broeikasgassen tegen 2012 met 5,2% terugdringen ten opzichte van 1990. Tot 2003 bleef de uitstoot stijgen. In 2006 doken de broeikasgasemissies voor het eerst onder het niveau van 1990. Daarmee was Vlaanderen in 2006 nog 3,2% verwijderd van zijn Kyotodoelstelling. In 2003 was dat nog 9,5%. De dalende tendens kwam er o.m. dankzij een efficiëntere opwekking van elektriciteit, een groeiend gebruik van hernieuwbare energiebronnen, inspanningen van de salpeterzuurproducent (chemiesector) en zachtere klimatologische omstandigheden. Alle sectoren, behalve transport, slaagden erin minder broeikasgassen uit te stoten.

Nochtans gebruikte Vlaanderen in 2006 37% meer energie dan in 1990. Naast een verbeterde energie-efficiëntie, nam de laatste jaren ook de productie van groene stroom toe: in 2006 werd bijna de helft meer groene stroom geproduceerd dan in 2005. Milieuvriendelijke energieproductie uit water, wind en zon en warmtekrachtkoppeling waren samen goed voor 16,4% van het totale elektriciteitsgebruik. Om de Vlaamse doelstelling te halen, zou dat aandeel tegen 2010 verder moeten toenemen tot 25%.

Toch bleef Vlaanderen ook in 2006 voor het gros van zijn energiegebruik afhankelijk van fossiele brandstoffen. Nochtans zijn de voorraden beperkt en wordt het steeds moeilijker om ze te ontginnen.

MIRA-T 2007 brengt ook nieuwe cijfers over de uitstoot van de lucht- en zeevaart, twee deelsectoren die tot voor kort vaak onderbelicht bleven. De lucht- en zeevaart nemen wereldwijd en dus ook in Vlaanderen toe, waardoor de schadelijke emissies van deze modi stijgen. In 2005 maakten de CO₂-emissies van de zeevaart 6% uit van de totale CO₂-emissies van de sector transport in Vlaanderen, voor de luchtvaart was dat 7%. Een verdere groei van beide sectoren zal de uitstoot nog doen toenemen. Een Europese aanpak dringt zich op.

Verontreiniging en bebouwing bedreigen de bodem.

De bodem in Vlaanderen wordt door allerlei bedreigingen aangetast. Erosie, grondverschuivingen, bodemverontreiniging en bodemafdicthting zijn er enkele van. Bodemverontreiniging is weliswaar een van de belangrijkste bodembedreigingen in Vlaanderen. Maar er wordt vooruitgang geboekt. Zo laat de herontwikkeling van brownfields toe de sanering van verlaten en verontreinigde bedrijfsterreinen te koppelen aan de ontwikkeling van nieuwe projecten. Dit bevordert het hergebruik van goederen en infrastructuur en het streeft naar geïntegreerde oplossingen voor economische, maatschappelijke en milieuproblemen.

Vlaanderen is dichtbebouwd en dit neemt nog steeds toe: met 50% tussen 1985 en 2005. Ter vergelijking, in heel Europa is de bebouwde oppervlakte in de periode 1982-2002 met 20% toegenomen. De bebouwde oppervlakte bedroeg in 2006 3 464 km² of 25,6% van het Vlaamse grondgebied. Aangezien niet elk perceel voor 100% afgedicht is, bedraagt de hermetische afsluiting 13,3% van de Vlaamse bodem. Streken met een afsluitingspercentage onder de 5% komen voornamelijk voor in de Westhoek, Zuid-Limburg en het Meetjesland. De kustlijn, de Vlaamse Ruit en het zuidoosten van West-Vlaanderen worden gekenmerkt door een overwicht van kilometerhokken met meer dan 30% afgedichte bodems. Desondanks blijft het aantal bouwvergunningen toenemen, maar minder snel dan voor 2005.

De afsluiting van de bodem door bebouwing heeft een aantal nadelige gevolgen. Zo kan het regenwater onvoldoende infiltreren. Dit kan tot wateroverlast leiden aan de oppervlakte en tot watergebrek in de diepere bodemlagen. Bovendien worden de afgedichte bodems onbruikbaar voor hun ecologische functies zoals voedselproductie, bosbouw of koolstofopslag en neemt de versnippering toe met nadelige gevolgen voor natuur en landschap.

Hinder door wegverkeer

Wegverkeer is niet alleen een belangrijke bron van luchtmissies maar zorgt ook voor heel wat geluids-, geur- en lichthinder.

Het percentage potentieel ernstig gehinderden door wegverkeersgeluid is sinds 1996 vrij stabiel en bedraagt iets meer dan 20 % of 1,2 miljoen inwoners. Ondanks de toegenomen verkeersintensiteit (de laatste 10 jaar 40% meer verkeer op autosnelwegen) heeft het stiller worden van de individuele voertuigen ervoor gezorgd dat de blootstelling en hinder door geluid de laatste jaren niet zijn toegenomen. Ook andere maatregelen zoals geluidsschermen of een permanente snelheidsbeperking op specifieke locaties, dragen bij tot een beperking van de hinder. En er is nog heel wat potentieel om de blootstelling aan geluid te verminderen, o.a. door het gebruik van geluiddempende banden en aanpassingen aan de wegbedekking. In dit verband is het alvast een stap vooruit dat een aantal luidruchtige wegdektypen niet meer mogen aangelegd worden.

Het *percentage potentieel gehinderden* door geur afkomstig van het wegverkeer bedraagt 27% in 2006. Dit stemt overeen met 1,6 miljoen inwoners. Over de jaren heen kent deze indicator een redelijk vlak verloop. Geurhinder door verkeer wordt momenteel indirect beïnvloed door emissiebeperkende maatregelen die internationaal en Europees gestuurd worden.

Blootstelling aan verontreinigende stoffen daalt maar blijft aanzienlijk

De kwaliteit van de buitenlucht is sinds 1990 aanzienlijk verbeterd. Behalve voor fijn stof, voldeed Vlaanderen vorig jaar aan alle Europese normen. Aangezien de Vlaming gemiddeld 85% van zijn tijd binnenshuis doorbrengt, vormt het binnenshuismilieu evenzeer een belangrijke blootstellingsroute. Uit onderzoek blijkt dat vaak hoge concentraties gemeten worden aan toluen, stikstofdioxide en benzeen. Toch zaten grote verschillen in de metingen. Die concentraties en de variaties erop kunnen ondermeer te wijten zijn aan de gebruikte bouwmaterialen, slechte ventilatievoorzieningen en onaangepast verluchtingsgedrag, maar ook de levensstijl kan een rol spelen. In meer dan 85 % van de onderzochte binnenomgevingen worden de richtwaarden voor formaldehyde, totaal vluchtige organische stoffen (TVOS) en benzeen uit het Vlaams Binnenmilieubesluit overschreden.

Naast een goede ventilatie en het vermijden van roken kan ook een gerichte keuze van bouwmaterialen bijdragen tot een betere luchtkwaliteit binnenshuis.

De resultaten van het Vlaams Humaan Biomonitoringsprogramma (VHBP) bevestigden de opstapeling van toxische stoffen in het menselijke lichaam. Ook bij de vierde moedermelkcampagne van WGO (2006) werden hogere concentraties aangetroffen naarmate de moeders ouder waren. Vroegere studies noteerden wel hogere meetwaarden, wat wijst op een dalende belasting. Bij personen met

verhoogde concentraties van lood en cadmium in hun bloed werd er ook meer astma en hooikoorts aangetroffen.

Brussel, 14 december 2007

Persinfo:

Mie Van den Kerchove

Woordvoester VMM

0476/205.024

Over MIRA...Het Milieurapport Vlaanderen (MIRA) houdt de vinger aan de pols van het Vlaamse leefmilieu. Daartoe volgt ze tal van milieu-indicatoren op, analyseert oorzaak en gevolg en doet ze beleidsaanbevelingen. Jaarlijks verschijnen het MIRA-T Focusrapport en het MIRA-T indicatorenrapport. In het focusrapport worden telkens een tiental hoofdstukken diepgaand uitgewerkt. Het indicatorenrapport geeft heel summier een overzicht van een honderdtal milieu-indicatoren. Het beleidsevaluatierapport MIRA-BE verschijnt tweejaarlijks. DE editie 2007 werd samen met MIRA-T aan de minister overhandigd. BE geeft een overzicht en analyse van de recente beleidsevaluatiestudies in het Vlaamse milieudomein.

Veel meer milieu-informatie op www.milieurapport.be